

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร
The Research of Sutin Lime Garden Product Logo Design,
Kamphaeng Phet Province

พบบพร เอี่ยมใส¹ สุรเชษฐ์ คุ้มมี² กิตติพงษ์ กลิ่นเกิด³ และ จอมจัญญ มະโนปັນ⁴
Pobphorn Iamsai¹, Surachet Toommee², Kittipong Klinkerd³ and Jomjarun Manopun⁴

^{1,2} อาจารย์ประจำโปรแกรมออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³ นักศึกษาโปรแกรมออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

⁴ อาจารย์ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากปัจจุบันตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล มีการสนับสนุนให้ปลูกมะนาวเพื่อรองรับปัญหาการขาดแคลนมะนาวในช่วงฤดูแล้ง แต่ในช่วงฤดูฝนกับพบปัญหาว่ามีผลผลิตล้นตลาด ส่งผลให้ไม่คุ้มค่าต่อค่าแรงในการเก็บผลผลิตเพื่อจำหน่าย สวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล จึงทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะนาวในรูปแบบต่างๆ ซึ่งได้รับความนิยม หากแต่การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะนาวนั้น ยังขาดตราสัญลักษณ์จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นที่รู้จัก และลูกค้าไม่สามารถจดจำได้ ดังนั้นนักวิจัยจึงทำการออกแบบตราสัญลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์มะนาวของสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล โดยการมีส่วนร่วมในการออกแบบตราสัญลักษณ์ร่วมกัน โดยพบว่า สวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเลนั้น มีความต้องการให้ตราสัญลักษณ์นั้นสื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์ และเป็นกันเองเพื่อให้เข้าถึงลูกค้าทุกระดับ โดยเลือกใช้ชื่อตราสัญลักษณ์คือ บักนาว เนื่องจากเป็นภาษาพื้นถิ่นในภาคอีสานที่แปลว่ามะนาว โดยต้องการให้ตราสัญลักษณ์เป็นภาษาอังกฤษ การออกแบบตราสัญลักษณ์ในงานวิจัยนี้จึงมีลักษณะตราสัญลักษณ์ที่มีการใช้รูปทรงมะนาวที่ถูกตัดทอน และใช้โทนสีเขียวเพื่อสื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์ โดยใช้ตัวอักษรในตราสัญลักษณ์เป็นภาษาอังกฤษตามความต้องการของสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล หากแต่มีการใช้ตัวอักษรไทยเพื่อให้สามารถสื่อสารชื่อผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ โดยผลการประเมินความเหมาะสมของตราสัญลักษณ์พบว่า ประเด็นสีตราสัญลักษณ์มีความเหมาะสม ดูเรียบง่าย สร้างความจดจำและมีความเป็นสากล ร่วมสมัย มีค่าเฉลี่ยที่ 5.00 การแปลค่าความเหมาะสมของตราสัญลักษณ์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ตราสัญลักษณ์ / มะนาว / ออกแบบ / สวนสุทิน

Abstract

The research of Sutin lime garden product logo design at Kamphaeng Phet province. The purpose of this study was to design the logo product of Sutin lime garden at Nikom Thungphotalay sub-district Muang district Kamphaengphet province. Nowadays, Nikom Thungphotalay sub-district has supported to grow the lime for support the problem of lime shortages in the dry season, but in rainy season have lime oversupply problem and affect to labours result is not worth to gather the products for sale. Sutin garden at Nikom Thungphotalay sub-district has made the processing the lime into the various ways and popular, but the distribution of processed product from lime have no logo product. The products are not popular, and the customers cannot remember it, so the researcher conducted the logo product's research on the lime product of Sutin garden at Nikom Thungphotalay sub-district by the participation in the product logo design together. The result found that Sutin garden at Nikom Thungphotalay sub-district. There was a need of product logo

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

interpretive to the product and intimated for reaching all levels of the customers by using the name of the product is Buk-Now because it is the dialect of the east that means lime by requiring to design the logo product as the English language. The product logo design in this research has characteristics logo with the shape of lime that truncated, green tone for interpreting product and the letter logo product as the English language that follows the demands of Sutin garden Nikom Thungphotalay sub-district, but there is using Thai letter to communicate the product's name correctly with suggestions from the professional designers. The assessment of appropriateness found that the issue of the colour logo product has the suitability, simple, retention and international contemporary their satisfaction average were at 5.00, The suitable value of the logo product was in the high level.

Keywords: Logo / Lime / Design / Sutin Garden

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มะนาว เป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถปลูกกันได้ทั่วทุกภาคของประเทศและสามารถให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี แต่ในช่วงฤดูฝนผลผลิตมะนาวออกสู่ตลาดมากจนล้นตลาด ราคามะนาวจึงตกต่ำอย่างมาก จังหวัดกาฬงเพชร ถือเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีการปลูกมะนาวจำนวนมาก โดยพื้นที่หลักอยู่ใน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร ซึ่งเป็นเกษตรกรประมาณ 400 ราย โดยมีพื้นที่ในการปลูกมากกว่า 3,000 ไร่ ในช่วงที่ราคามะนาวตกต่ำทำให้ชาวสวนมะนาวเรียกร้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลช่วยเหลือโดยเร่งด่วน เพราะหากราคายังเป็นแบบนี้เชื่อว่าหลายครอบครัวจะต้องมีหนี้สินตามมา (ข่าวไทยพีบีเอส, 2560)

นางสุทิน สว่างวงศ์ อายุ 62 ปี ชาวบ้านเจ้าของสวนมะนาวแป้น หมู่ 13 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร มีพื้นที่จำนวน 30 ไร่ ได้ประสบปัญหาราคามะนาวตกต่ำ จึงได้นำมะนาวมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ เช่น น้ำมะนาว มะนาวดอง และมะนาวแช่อิ่ม ซึ่งการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะนาวที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัว โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์แปรรูปประเภทเครื่องดื่ม จึงมีการเปลี่ยนจากการขายสดมาเป็นการแปรรูปมะนาวให้เป็นเครื่องดื่มประเภทต่างๆ เช่น น้ำมะนาวโซดา ปัจจุบันน้ำมะนาวของสวนสุทินมีจำหน่ายและวางขายตามสถานที่งานต่างๆ ซึ่งได้ผลตอบรับค่อนข้างดี แต่ยังคงขาดราสินค้า โดยตราสัญลักษณ์สามารถทำให้เกิดการจดจำของผู้บริโภค เพราะการแข่งขันทางการตลาดค่อนข้างสูง จึงจำเป็นต้องมีตราสัญลักษณ์ ที่เป็นเอกลักษณ์และจดจำเพื่อต่อยอด และในอนาคตอาจจะมีผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากมะนาวเพิ่มขึ้น จึงต้องการพัฒนาตราสัญลักษณ์เพื่อรองรับผลิตภัณฑ์แปรรูปในวันข้างหน้า (ปนัดดา สว่างวงศ์, 2560, สิงหาคม 27)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการพัฒนาตราสัญลักษณ์ให้กับสวนมะนาวสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์โดยการออกแบบมาสอดคล้องกับอัตลักษณ์ชุมชนและส่งเสริมการจดจำซึ่งจะส่งผลต่อการตลาดได้มากขึ้น รวมถึงการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อการออกตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มประชากรเรื่องการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกาฬงเพชร ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ด้านข้อมูลความต้องการในการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง ดังนี้

ประชากร คือ ผู้ประกอบการและเกษตรกรและบุคคลทั่วไปในจังหวัดกาฬงเพชร

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนผู้ประกอบการและเกษตรกรสวนมะนาวสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นางสุทิน สว่างวงศ์ ผู้ประกอบการสวนมะนาวสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
2. นายจำลอง สว่างวงศ์ ผู้ดูแลเกษตรกรสวนมะนาวสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

3. นางสาวปนัดดา สว่างวงศ์ ผู้บริหารการขายและการตลาดสวนมะนาวสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้เกี่ยวข้องกับตราสัญลักษณ์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์ธนกิจ โคกทอง ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบ
2. นางสาวปนัดดา สว่างวงศ์ ผู้บริหารการขายและการตลาดสวนมะนาวสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
3. นายกิติภพ แก้วจัด บุคคลทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น (Questionnaire) เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบ ของการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดด้านการออกแบบสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดด้านการออกแบบสัญลักษณ์ (กัญภัก ฉันทศิริเดชา, 2557)

1. ตราสัญลักษณ์มีความสวยงาม
2. สีตราสัญลักษณ์มีความเหมาะสม
3. สร้างความมีเอกลักษณ์
4. ดูเรียบง่ายสร้างความจดจำ
5. มีความเป็นสากล ร่วมสมัย
6. ใช้งานง่าย เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ เพื่อเป็นแนวทางของการการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีความเที่ยงตรง มีประสิทธิภาพในการใช้ในงานวิจัยในขั้นตอนการลงพื้นที่ เพื่อเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์ความต้องการของชุมชน ในการออกแบบตราสัญลักษณ์ ได้แก่ เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร โดยการออกแบบร่างบรรจุภัณฑ์ การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์น้ำมะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 27 แบบ

ขั้นตอนที่ 5 คัดเลือกตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ตัวแทนผู้ประกอบการและเกษตรกรสวนมะนาวสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสุทิน เพื่อทำให้เกิดการจดจำของผู้บริโภค โดยที่กลุ่มผู้ประกอบการต้องการชื่อตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสุทิน เป็นชื่อ บักนาว ซึ่งมีความหมายในภาษาอีสาน ว่า มะนาว โดยต้องการให้เป็นภาษาอังกฤษ และให้มีรูปภาพประกอบเป็นผลมะนาวและสีที่ใช้ให้เป็นสีเขียว ที่เหมือนกับผลมะนาว เพื่อต้องการสื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากมะนาว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของจากความคิดเห็นของผู้ประกอบการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ ผู้วิจัยได้ออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสุทิน จำนวน 20 รูปแบบ

MOOD BOARD			
CONCEPT : FEEL COMFORTABLE			
SUPPORT CONCEPT : การออกแบบตราสัญลักษณ์ที่มีความทันสมัย และให้ความรู้สึกสบาย เรียบง่ายและสามารถบ่งบอกถึงความเป็นมะนาว เพื่อให้ผู้พบเห็นสามารถจดจำได้ง่าย			
MOOD & TONE	RELAX	IDENTITIES	SIMPLE
ELEMENT OF DESIGN	FONT	PICTURE	COLOR

ภาพที่ 1 mood board แสดงแนวคิดเบื้องต้นในการตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสุทิน

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตารางที่ 1 การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร ชาวดำ

ลำดับ	ตราสัญลักษณ์	ลำดับ	ตราสัญลักษณ์	ลำดับ	ตราสัญลักษณ์
1		8		15	
2		9		16	
3		10		17	

ตารางที่ 1 การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร ชาวดำ (ต่อ)

ลำดับ	ตราสัญลักษณ์	ลำดับ	ตราสัญลักษณ์	ลำดับ	ตราสัญลักษณ์
4		11		18	
5		12		19	
6		13		20	
7		14			

จากตารางที่ 1 นักออกแบบทำการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร แนวคิดทั้งหมด 20 รูปแบบ เป็น โดยผู้ออกแบบใช้สีดำเป็นสีของตราสัญลักษณ์ก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณา

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รายละเอียดของตราสัญลักษณ์ จากการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 1 ท่าน และตัวแทนผู้ประกอบการ จำนวน 1 ท่าน และบุคคลทั่วไป จำนวน 1 ท่าน โดยผลการพิจารณา พบว่า ทั้ง 3 ท่าน เลือกตราสัญลักษณ์ที่ 13 เนื่องจากมีการตัดทอนกราฟิกในส่วนของผลมะนาวแต่ยังมีความบ่งบอกถึงมะนาวได้อย่างดีและตัวอักษรที่ใช้ยังมีรูปแบบที่สอดคล้องกับกราฟิกได้อย่างมีความเหมาะสมประสานพัฒนาต่อยอดสู่การใส่องค์ประกอบสีลงบนตราสัญลักษณ์ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร แบบปรับปรุงเจดสี

จากการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ตัวแทนกลุ่มชุมชนและบุคคลทั่วไป โดยมีการพัฒนาตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน เป็น 2 รูปแบบ คือแบบสีและแบบขาวดำ ดังภาพที่ 3

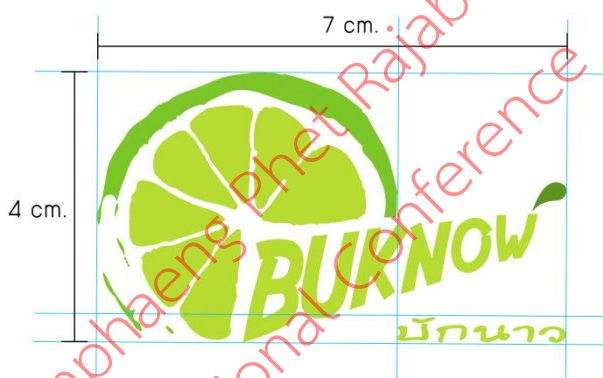

ภาพที่ 3 ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน แบบสีและแบบขาวดำ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ตัวแทนกลุ่มชุมชนและบุคคลทั่วไป มีความเห็นสอดคล้องกันว่าตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีขนาดเล็ก ไม่จำเป็นต้องมีคำว่า บักนาว กำกับภาษาไทย เนื่องจากจะมีขนาดเล็กเกินไปสำหรับหรับการอ่าน เช่น ขนาดของตราสัญลักษณ์ กว้าง 2 เซนติเมตร สูง 1 เซนติเมตร และตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีขนาดเล็กที่สุดที่สามารถใส่คำว่า บักนาว กำกับภาษาไทย ดังภาพโดยมีขนาด กว้าง 7 เซนติเมตร สูง 4 เซนติเมตร ดังภาพที่ 4 โดยสีที่ใช้ในตราสัญลักษณ์ คือสีเขียวเข้มค่าของ CMYK คือ C=55, M=0, Y=100, K=0 และ RGB คือ R=125 G=198, B=40 ในส่วนสีเขียวอ่อน CMYK คือ C=33, M=0, Y=100, K=0 และ RGB คือ R=182, G=219, B=49 ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 4 ขนาดของตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จังหวัดกำแพงเพชร

	C	55
	M	0
	Y	100
	K	0
	R	125
	G	198
	B	40

	C	33
	M	0
	Y	98
	K	0
	R	182
	G	219
	B	49

ภาพที่ 5 สีที่ใช้ในการออกแบบตราสัญลักษณ์และค่าสี CMYK และ RGB

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้หลักทางสถิติแบบคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลโดยการบรรยาย การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินนั้น อาจจะใช้คะแนนเฉลี่ยความคิดแต่ละช่วง เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลโครงการ จากการใช้แบบประเมินค่าชนิด 5 ระดับ ดังนี้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ระดับคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
ระดับคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมของการออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์มะนาวสวนสุทิน จากผู้เกี่ยวข้องกับตราสัญลักษณ์ คือ อาจารย์ธนกิจ โคกทอง ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบ นางสาวปณิตดา สว่างวงศ์ ผู้บริหารการชายและการตลาดสวนมะนาวสุทิน และนายกิติภพ แก้วจัต บุคคลทั่วไป

รายการ	อ.ธนกิจ โคกทอง	น.ส.ปณิตดา สว่างวงศ์	นายกิติภพ แก้วจัต	ค่าเฉลี่ย
1. ตราสัญลักษณ์มีความสวยงาม	5	4	5	4.66
2. สีตราสัญลักษณ์มีความเหมาะสม	5	5	5	5.00
3. สร้างความเป็นเอกลักษณ์	4	5	4	4.33
4. ดูเรียบง่ายสร้างความจดจำ	5	5	5	5.00
5. มีความเป็นสากล ร่วมสมัย	5	5	5	5.00
6. ใช้งานง่าย เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4	5	5	4.66
ค่าเฉลี่ย (รวม)	4.66	4.83	4.83	

จากการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ 1) ตราสัญลักษณ์มีความสวยงาม 2) สีตราสัญลักษณ์มีความเหมาะสม 3) สร้างความเป็นเอกลักษณ์ 4) ดูเรียบง่ายสร้างความจดจำ 5) มีความเป็นสากล ร่วมสมัย และ 6) ใช้งานง่าย เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยจากอาจารย์ธนกิจ โคกทอง ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด นางสาวปณิตดา สว่างวงศ์ ผู้บริหารการชายและการตลาดสวนมะนาวสุทิน 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด นายกิติภพ แก้วจัต บุคคลทั่วไป 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแบ่งเป็นแต่ละประเด็นพบว่า 1) ตราสัญลักษณ์มีความสวยงามค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) สีตราสัญลักษณ์มีความเหมาะสมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) สร้างความเป็นเอกลักษณ์ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 อยู่ในระดับมาก 4) ดูเรียบง่ายสร้างความจดจำค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 5) มีความเป็นสากล ร่วมสมัยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด และ 6) ใช้งานง่าย เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.66 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 2

อภิปรายผล

ด้านการออกแบบตราสัญลักษณ์เกิดจากการนำอัตลักษณ์ คือ มะนาวสวนสุทิน กำแพงเพชร มาออกแบบโดยใช้รูปทรงธรรมชาติในการออกแบบตราสัญลักษณ์ซึ่งสอดคล้องกับพงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์ (2544) ที่กล่าวว่าตราสัญลักษณ์สามารถออกแบบได้จากแรงบันดาลใจจากธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (natural form) ได้แก่ ภาพดอกไม้ ผลไม้ ใบไม้ ภูเขา สัตว์ ดวงดาว ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ฯลฯ จัดเป็นสัญลักษณ์ที่เกิดจากธรรมชาติ (natural symbol) โดยมะนาวมาทำการตัดทอนรายละเอียดให้เรียบง่าย สะดวกต่อการใช้งานในเชิงตราสัญลักษณ์และสื่อถึงอัตลักษณ์ความเป็นสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรจนา จันทราสาและคณะ (2553) ว่าด้วยเรื่อง การพัฒนาตราสัญลักษณ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประเภทผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป: กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์น้ำตาลมะพร้าว อำเภอบางคนทีจังหวัดสมุทรสงคราม โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการออกแบบตราสัญลักษณ์ควรได้แรงบันดาลใจจากสิ่งรอบตัวของกลุ่ม มีความเรียบง่าย ร่วมสมัย ใช้งานได้ง่ายและสื่อถึงกิจกรรมหรือปรัชญาของกลุ่ม และยังสอดคล้องกับศิริพงศ์ พะยอมรัมย์ (2537) ที่กล่าวว่า การออกแบบสัญลักษณ์ควรมีรูปลักษณ์ ที่น่าจดจำ ให้ความรู้สึกคุ้นเคย แต่ต้องดูไม่ธรรมดา ควรเรียบง่าย สื่อความหมายได้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รวดเร็ว แต่สมบูรณ์พร้อมด้วยสาระและรายละเอียด มีความร่วมสมัย เหมาะกับกาลเวลา ไม่ล้ำยุคจนทำให้ล้าสมัยได้ โดยเร็ว ควรสะดวกต่อการใช้งานดูเหมาะสมกับปรัชญาและกิจกรรมของ ผลิตรักษ์นั้นๆ

การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตรักษ์มะนาวสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อความหมายของตราสัญลักษณ์ให้ตรงกับภาพลักษณ์ที่กำหนดให้มากที่สุด เพื่อจะช่วยให้สามารถสื่อสารความหมายได้ดียิ่งขึ้นเกี่ยวกับสวนสุทิน ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล สอดคล้องกับปาพจน์ หนูนกเกตุ (2553) ที่มีแนวคิดที่ว่า ตราสัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการออกแบบเรขศิลป์ และการออกแบบเอกลักษณ์ขององค์กรหรือของสินค้าที่ต้องจดจำ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้บริโภค ดังนั้นก่อนการออกแบบจึงควรมีการกำหนดเสียก่อนว่า มีตราสัญลักษณ์ประเภทใดบ้างที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ให้เหมาะกับสินค้า รสนิยม ผู้บริโภค หรือองค์กรนั้นๆ ซึ่งก็จะเป็นส่วนช่วยให้เห็นทิศทางในการออกแบบ อีกทั้งช่วยให้ไม่ต้องเสียเวลาในการทดลองออกแบบตราสัญลักษณ์หลายๆ ประเภท และยังสอดคล้องกับ Kotler (2000) ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการตลาดอธิบายถึงคำภาพลักษณ์ (image) ว่าเป็นองค์รวมของความเชื่อความคิดและความประทับใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทัศนคติและการกระทำใดๆ ที่คนเรามีต่อสิ่งนั้นจะมีความเกี่ยวพันอย่างสูงกับภาพลักษณ์ของสิ่งนั้นๆ

การเลือกใช้สีให้การออกแบบตราสัญลักษณ์ผลิตรักษ์มะนาวสวนสุทินนั้น เลือกเป็นสีโทนสีเขียวเพื่อสื่อความหมายถึงผลิตรักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับภักดิ์ ฉันทศิริเดชา (2557) กล่าวว่า “บางคนอาจจะลืมสิ่งสำคัญในข้อนี้ไป เพราะอาจจะไม่ได้ลงมือออกแบบโลโก้มาเป็นปีๆ การเลือกสีให้โลโก้ก็นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างที่สุด และเป็นองค์ประกอบสำคัญมากเท่าๆ กับรูปร่างเลยทีเดียว เราแทบไม่เห็นเลยว่าโลโก้ที่ประสบความสำเร็จนั้นมีสีเขียว-ดำ โลโก้ที่ประสบความสำเร็จนั้นมักจะมีสี แต่เป็นสีแบบเรียบง่าย อย่างเช่น สีขั้นที่ 1 คือสีที่ไม่ถูกผสม หรือแม่สีได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน และสีขั้นที่ 2 คือ สีที่ได้จากสีขั้นที่ 1 หรือแม่สีผสมกันจะได้เป็น สีส้ม สีเขียว สีม่วง ควรเลือกใช้สีประมาณ 2-3 สีเท่านั้น เพราะการเลือกใช้หลายสีในโลโก้เดียวนั้น จะทำให้สับสนจนทำให้เราไม่สามารถจดจำได้ว่า สีใดเป็นสีหลัก อีกทั้งยังมีความยากลำบากต่อการนำไปใช้ใน corporate identity (เอกลักษณ์องค์กร) และเครื่องมือการตลาดอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยในครั้งนี้ก็ให้เกิดความรู้จากการศึกษาในสองด้าน ได้แก่ ด้านที่หนึ่ง คือ ความรู้ความเข้าใจในตราสัญลักษณ์ ศึกษากระบวนการออกแบบตราสัญลักษณ์จากมะนาวสุทินในภาพรวม และด้านที่สอง คือ หลักการและแนวทางในการพัฒนาตราสัญลักษณ์สวนสุทิน โดยใช้ตัวอย่างการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้ศึกษานานวิจัยสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาตราสัญลักษณ์ต่อไป หรือสามารถนำไปต่อยอดเป็นรูปแบบในลักษณะอื่นๆ ได้อีก แต่หากมีผลผลิตที่เยอะหรือซับซ้อนเกินไปอาจทำให้ไม่น่าสนใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตรักษ์มะนาวสวนสุทิน เนื่องจากปัจจุบันยังขาดบรรจุภัณฑ์ที่เป็นของตนเอง
2. หากมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ควรให้สอดคล้องกับตราสัญลักษณ์ผลิตรักษ์มะนาวสวนสุทิน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการสร้างการจดจำของผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- ภักดิ์ ฉันทศิริเดชา. (2557). **หลักการและขั้นตอนออกแบบโลโก้**. [Online]. Available: <http://www.kromcholid.go.th> [2557, พฤศจิกายน 15].
- ข่าวไทยพีบีเอส. (2560). **ข่าวมะนาวกำแพงเพชรราคาตกต่ำ**. [Online]. Available: <https://news.thaipbs.or.th/content/264992> [2560, กันยายน 19].
- ปนัดดา สว่างวงศ์. (2560, สิงหาคม 27). **ผู้บริหารการขายปลະการตลาด, สวนสุทิน**. สัมภาษณ์
- พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์. (2544). **เทคนิคการออกแบบงานกราฟิก**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

- ปาพจน์ หนูนภักดี. (2553). หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ (Graphic design principles). นนทบุรี: ไอดีซี.
- รจนา จันทราสา และคณะ. (2553). การพัฒนาตราสัญลักษณ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประเภทผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป: กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์น้ำตาลมะพร้าว อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศิริพงศ์ พะยอมรัมย์. (2537). กระบวนการพิมพ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Kotler, P. (2000). **Marketing management** (the millennium edition). New Jersey: Prentice -Hall.

The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University
National Conference